

Hetta er mín jólasangur

Sonne Smith: *Stille Nacht, heilige Nacht*

Heilt síðan eg var smádrongur hefur mær dámað best ta týsku versjónina av Gleðilig jól, Stille Nacht, heilige Nacht, sum Elisabeth Schwarzkopf syngur.

Higartil havi eg ikki hoyrt nakran syngja sálmin vakrari og inniligari enn tann heims-kenda sangarindan.

– Eg verði ongantið troyttur at hoyra hana syngja Stille Nacht, heilige Nacht – á jólum, sjálvandi.

Originaltext

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Alles schläft. Eynsam wacht
Nur das traute heilige Paar.
Holder Knab' im lockigten Haar,
Schlafe in himmlischer Ruh!
Schlafe in himmlischer Ruh!*

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Gottes Sohn! O! wie lacht
Lieb' aus deinem göttlichen Mund,
Da uns schlägt die rettende Stund'.
Jesus! in deiner Geburt!
Jesus! in deiner Geburt!*

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Die der Welt Heil gebracht,
Aus des Himmels goldenen Höh'n
Uns der Gnade Fülle läßt seh'n
Jesum in Menschengestalt!
Jesum in Menschengestalt!*

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Wo sich heut alle Macht
Väterlicher Liebe ergoß
Und als Bruder huldvoll umschloß
Jesus die Völker der Welt!
Jesus die Völker der Welt!*

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Lange schon uns bedacht,
Als der Herr vom Grimme befreyt,
In der Väter urgrauer Zeit
Aller Welt Schonung verhieß!
Aller Welt Schonung verhieß!*

*Stille Nacht! Heilige Nacht!
Hirten erst kundgemacht
Durch der Engel „Halleluja!“
Tönt es laut bey Ferne und Nah:
„Jesus der Retter ist da!“
„Jesus der Retter ist da!“*

(Franz Xaver Gruber/Joseph Mohr)

– Eg verði ongantið troyttur at hoyra Elisabeth Schwarzkopf syngja »Stille Nacht, heilige Nacht«, sigur Sonne Smith.

Eingin skuldi giftast í advent

Í álmannaárinum eru eisini dagar, sum ikki eru nevndir í framman fyri standandi yvirliti, og sum hava serstøk nøvn og serstakan týðning.

Summir av teimum koma fyri á døgum sum longu eru nevndir, men ikki í tí samanhangi, teir eru við í. Fleiri av teimum koma fyri sama dag í árinum sum aðrir almannadagar og altíð sama dag í árinum, meðan aðrir skifta ár fyri ár.

Her er talan um tað sonevnda kirkjuárið, sum í dag er ein óloysiligur partur av álmannaárinum. Teir føstu dagarnir eru jólini, nýggjárið, trettandi og alhagunadagur. Teir skiftandi eru páskir, hvítusunna og trinitatis. Sunnudagar og aðrir heiligdagar í kirkjuárinum verða so nevndir fyri ella eftir hesar føstu ella skiftandi høgðid.

Kirkjuárið sum ein føst skipan, er yngri enn sjálvar høgðidirnar; og sjálvt navnið ”kirkjuár” er ikki nevnt fyrr enn í 1584. Fleiri broytingar hava verið gjørdar í hesi skipan, til vit nú á døgum hava ta gongd sum álmannaárin sigur frá.

Í teimum luthersku kirkjunum hefur hetta so verið ein føst skipan í mong ár, katólska kirkjan hefur eitt sindur øðrvísi skipan, meðan tær reformertu kirkjurnar, fríkirkjurnar og teir nógvu ymisku trúarbólkarnir hava einki, sum eitur kirkjuár.

4000 ár

Kirkjuárið byrjar við advent. Advent merkir ”koma” og sipar bæði til komu og afturkomu frelsarans.

Fýra eru sunnudagarnir í advent, tað eru teir fýra sunnudagarnir fyri jól.

Fyrsti sunnudagur í advent kann í fyrsta lagi koma fyri 27. november og í seinasta lagi 3. desember. Í ár byrjaði adventin við sunnudegnum í gjár, nevniliga 1. sunnudegi í advent, 28. november.

Teir gomlu róptu adventina ”jólaføstu”, sum eisini stendur í álmannaárinum. Eins og fóstan var ein fyrireikingartíð fyri páskir, var adventin ein fyrireikingartíð fyri jól. Ein leivd av jólaføstuni mundi vera tann siður, at eingin skuldi giftast í advent, og heldur ikki var dansað hesar vikurnar.

Tey gomlu søgdu, at tær fýra vikurnar fyri jól vóru mynd av teimum 4000 árunum, ið gongur frá syndafallinum til føðing Krists.

snorri@sosialurin.fo

(Kelda: Dagar og nøvn í álmannaárinum, eftir Axel Tórgarð)

